

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-888/17-E

Název	Základní škola Vysoké Mýto, Jiráskova, příspěvková organizace
Sídlo	Jiráskova 317, 566 01 Vysoké Mýto, Litomyšlské Předměstí
E-mail	m.patkova@zs-jiraskova.cz
IČ	00856878
Identifikátor	600104231
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Mirka Pátková
Zřizovatel	město Vysoké Mýto
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 317, 566 01 Vysoké Mýto, Litomyšlské Předměstí
Termín inspekční činnosti	12., 13., 16. a 17. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Vysoké Mýto, Jiráskova, příspěvková organizace (dále škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnosti základní školy (dále ZŠ,

nejvyšší povolený počet 750 žáků), školní družiny (dále ŠD, nejvyšší povolený počet 170 žáků), školní jídelny (nejvyšší povolený počet 1200 stravovaných) a školní jídelny - výdejny (nejvyšší povolený počet 400 stravovaných). Třídy druhého stupně ZŠ a jídelna jsou umístěny v hlavní budově, všech 15 tříd prvního stupně ZŠ, šest oddělení ŠD a školní jídelna-výdejna se nachází v bezbariérovém objektu na náměstí Pod Kaštany 720. Celkem navštěvovalo ZŠ v 28 třídách 677 žáků, což je proti zjištěním poslední inspekční činnosti v roce 2013 navýšení o tři třídy a 118 žáků. Více než čtvrtinu celkového počtu tvoří žáci, kteří nejsou místní a do školy dojíždějí z mnoha okolních obcí. Vyučováno bylo 10 žáků s cizí státní příslušností, žádný žák nebyl vzděláván v zahraničí. Přípravná třída nebyla vzhledem k nízkému počtu zájemců v letošním školním roce otevřena.

V době inspekční činnosti bylo školou vykazováno 68 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z toho 18 žáků se vzdělávalo podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Z důvodu odlišného sociálně kulturního prostředí bylo integrováno 12 žáků.

Výuka ZŠ byla vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Jazyky a sport* (dále ŠVP ZŠ) aktualizovaného dodatkem ke dni 1. 9. 2017.

Zájmové vzdělávání bylo vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Šest oddělení bylo k datu inspekční činnosti 170 účastníky zcela naplněno. Provoz je organizován v budově prvního stupně, zároveň také funguje jedno oddělení ve hlavní budově. Přechody zapsaných žáků mezi budovami jsou organizovány vychovateli. Měsíční úplata je vybírána ve výši 125 Kč.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Aktuálně zpracovaná koncepce rozvoje na období 2017 až 2019 má stanovená témata, která považuje vedení školy za podstatná (např. změny v inkluzivním vzdělávání, zapojování školy do projektů). Podpora stávající profilace (prioritní zaměření na výuku cizích jazyků a sportovních aktivit, podpora informatiky a zdravého životního stylu) není v dokumentu výrazněji zachycena stejně jako vyhodnocení naplnění předchozích koncepčních cílů z roku 2012. Vyhodnocování a vyhledávání příležitostí pro zlepšení práce školy je spíše nahodilé (např. jednání vedení školy, provozní porady), s podněty přicházejí pedagogové individuálně, některé aktivity vplynuly z práce komisí. Plán práce je projednáván na pedagogické radě, zaměřuje se zejména na organizační zajištění školního roku, průběžně uskutečňované kroky za roční období lze najít ve výročních zprávách o činnosti školy. Systematičtější zapojení dalších aktérů vzdělávání do tvorby koncepce, aktivní komunikaci o vytyčených prioritách atd. vedení školy nevyužívá. Zákonní zástupci žáků využívají v případě potřeby možnosti přímého jednání s pedagogy, občas se obracejí na školu prostřednictvím *Sdružení rodičů, přátel a dětí školy*, školská rada projednává především dokumenty školy. Částečně dostávají omezený prostor k podílení se na dění školy i žáci prostřednictvím *Školního parlamentu* složeného ze zástupců jednotlivých tříd druhého stupně, jinak se žáci domlouvají převážně na třídní úrovni, zapojení do plánování činnosti školy je méně výrazné. Se zřizovatelem škola spolupracuje, podílí se hlavně na organizaci společných městských akcí. Aktuální informace zveřejňuje průběžně na svých internetových stránkách, v městském zpravodaji, na facebooku a ve vitrínách ve městě. Rodiče k návštěvě školy využívají kromě třídních schůzek také několikrát ročně pořádané dny otevřených dveří.

Ředitelka školu řídí šestým rokem. Klade důraz na demokratický styl vedení lidí a vytváření dobrých podmínek pro vzdělávání a práci zaměstnanců. Kromě své manažerské činnosti

koordinuje tvorbu a aktualizování ŠVP ZŠ, bez specializačního studia také zajišťuje výchovné poradenství pro žáky druhého stupně. Se zástupcem se podílí na organizování a kontrole chodu druhého stupně. Záležitostmi vzdělávacího procesu a organizací chodu odloučeného pracoviště (první stupeň ZŠ, ŠD) pověřila zástupkyni. Ta současně zajišťuje žákům prvního stupně výchovné poradenství a prevenci sociálně patologických jevů. Kumulace specializovaných činností na členy vedení školy se nejeví jako zcela optimální s ohledem na náplň, organizaci a kontrolu těchto specifických prací. Kariérové poradenství ředitelka delegovala na dalšího učitele, také funkce metodičky prevence na druhém stupni je zřízena odděleně. Činnost zájmového vzdělávání organizuje vedoucí vychovatelka.

Zpracovaná dokumentace školy nebyla v některých případech plně v souladu s právními předpisy. V ŠVP ŠD nebyly upřesněny podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, nebyly uvedeny podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, popis ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, v nichž se vzdělávání v ŠD uskutečňuje, ve vnitřním řádu ŠD nebyly vymezeny podrobnosti k výkonu práv a povinností zákonných zástupců. Nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. ŠVP ZŠ zahrnoval stěžejní aktualizace dané Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, některé změny a upřesnění byly dokončeny v průběhu inspekční činnosti. Vedením školy byl nedůsledně kontrolován odučený vzdělávací obsah některých předmětů. Učivo, které škola stanovila v ŠVP ZŠ pro vyučovací předměty vlastivěda, přírodověda a pracovní činnosti na prvním stupni, nebylo ve čtvrtém ročníku ve školním roce 2015/2016 ani v pátém ročníku ve školním roce 2016/2017 realizováno v plném rozsahu. Zápisy v třídních knihách i další šetření dokládají skutečnost, že v rámci pracovních činností byla většina času věnována tematickému okruhu *Práce s drobným materiálem*, pouze minimum času bylo prokazatelně věnováno okruhům *Pěstitecké práce*, *Příprava pokrmů*, *Konstruktivní činnosti*. Nebyla probrána některá učební látka, kterou škola naplánovala do výuky vlastivědy např. *druhy vlastnictví, majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti*, v přírodovědě např. *partnerství, sexuální výchova, osobní a partnerské vztahy*. V předmětu dějepis v devátém ročníku bylo jen minimum času věnováno učivu moderních dějin, většinou jediná hodina televizního streamu *Události 1968 až 1989*. Ustavené metodické orgány se zabývají jak pedagogickými, tak organizačními záležitostmi, problémy s neplněním výše zmíněného učiva a očekávaných výstupů rovněž nezachytily.

Ke dni inspekční činnosti tvořilo pedagogický sbor celkem 44 učitelů, přičemž čtyři nesplňovali odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost na daném stupni (výuku na prvním stupni vedli čtyři pracovníci s kvalifikací pro zájmové vzdělávání, její rozsah se v letošním školním roce zvýšil z loňského 1,05 úvazku na 1,41). Chybějící vzdělání mělo na probíhající výuku v několika případech negativní vliv. Vedení školy situaci zatím nevyřešilo. V ŠD pracovalo sedm vychovatelek a jeden vychovatel, práci učitelů podporovalo 11 asistentů pedagoga, všichni s příslušnou kvalifikací. Někteří pedagogičtí pracovníci vykonávají přímou pedagogickou činnost také v kombinaci jako učitel či vychovatel ŠD a zároveň asistent pedagoga. Předmětové specializace (aprobace) jsou zastoupeny alespoň jedním pedagogem pro všechny vyučovací předměty, dvě vyučující anglického jazyka na druhém stupni si doplňují potřebnou odbornost. Kolektiv je stabilizovaný, s přirozenou obměnou. Začínající pedagogové mají neformálně určeného kolegu, se kterým mohou konzultovat. Jedna vyučující aktuálně zahájila studium pro výkon práce v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Sledování vzdělávacího procesu a jeho kontrola vedením školy nemají jasnou strukturu. Vedení školy zaměřuje pozornost na třídy s aktuálními výchovnými či vzdělávacími problémy nebo na zvládnutí učiva. Postřehy z hospitační činnosti jsou probírány s jednotlivými učiteli, následné vyhodnocování a zobecňování zjištěných jevů z hospitační

činnosti jako příležitost pro zlepšení vzdělávání dalších učitelů, organizování příslušného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) a podklad pro další zaměření kontrolní činnosti není plně funkční. Plán DVPP má stanovené oblasti vzdělávání (z větší části bez vazby na probíhající hospitační činnost), k prioritám ve školním roce 2017/2018 aktuálně patří doplnění kvalifikací pro vykonávání specializovaných činností a inkluze. Zapojení učitelů do vzdělávacích akcí je různé, účastní se jich podle individuálního zájmu. Přínosná jsou školení pro celý kolektiv či jeho část. V oblasti sebevzdělávání vedení školy průběžně rozvíjí své odborné a manažerské dovednosti.

Obě metodičky prevence spolu úzce spolupracují na vytváření Školního preventivního programu. Preventivní aktivity jsou účinně podporovány několika vnějšími organizacemi (školská poradenská zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, aj.). Dokument zaměřený na rozvoj sociálních, komunikačních a občanských kompetencí, etiketu, sebeúcty a zdravý životní styl podporuje a rozvíjí u žáků prosociální chování a postoje vlastnosti. Učitelé organizují žákům s rizikem školního neúspěchu konzultační hodiny, komunikují se zákonnými zástupci, spolupracují s výchovnými poradkyněmi či metodičkami. Své problémy žáci mohou částečně řešit prostřednictvím internetových stránek. Schránka důvěry byla pro její nevyužívání zrušena. *Školní parlament* několikrát do roka s vedením školy řeší provozní záležitosti, plánují školní akce, připravují vítání žáků prvních ročníků. Pro zlepšení vztahů v žákovském kolektivu jsou realizovány adaptační pobyty, uskutečňovány cílené preventivní programy. Jakékoliv náznaky a projevy negativního chování, které však nejsou četné, škola neprodleně řeší. Zvýšila aktivity ke zlepšení adaptace předškolních dětí na školní docházku projektem *Škola nanečisto*, který je připravuje na nové prostředí i způsoby práce. V loňském školním roce se jednalo o pět tematicky zaměřených setkání. Škola zvýšila v uplynulém období také přímou spolupráci s mateřskými školami.

Na základě doporučení školských poradenských zařízení škola přijímá podpůrná opatření ke vzdělávání žáků se SVP, která aplikuje zatím s dílčími nedostatky. U vybraných IVP chyběl nebo nebyl úplný potřebný informovaný souhlas zákonného zástupce (doplněno v průběhu inspekční činnosti). Rezervy byly shledány v diferenciaci a individualizaci výuky. Ve většině případů tito žáci prováděli úkoly stejné obtížnosti nebo stejného rozsahu jako ostatní žáci. Pro žáky s narušenou komunikační schopností škola nabízí možnost účasti na logopedickém kroužku. Rozhodnutí je ponecháváno na zákonném zástupci, prozatím je využíváno minimálně. Se žáky se SVP, které vyplývají z odlišných kulturních podmínek nebo odlišného kulturního prostředí, pracují ve škole dvě školní asistentky. Zprostředkovávají komunikaci s rodiči, motivují žáky k učení, pomáhají jim s přípravou do školy, čímž snižují riziko školní neúspěšnosti těchto žáků a předcházejí některým projevům rizikového chování. Školní asistentky také podporují učitele v administrativní činnosti. Jejich fungování ve škole, řadu vzdělávacích aktivit pro učitele, pro žáky volnočasové kluby a doučování přinesl dvouletý projekt *Spolupráce a vzdělávání*. Škola se přihlásila do programu *KIPR (Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj)*, který zlepšuje možnost realizace podpůrných opatření. Do řešení výchovně vzdělávacích problémů škola zapojuje podle potřeby psycholožku. Oblastí, která je v rámci výchovného poradenství dále zabezpečena, je kariérové poradenství. Dochází k podpoře žáků nejen při vyučovacích hodinách, společnými schůzkami se zákonnými zástupci, ale také besedami se zaměstnavateli místních firem a podniků. Nejstarším žákům a jejich zákonným zástupcům jsou poskytovány informace ohledně dalšího studia, je umožněno testování profesní orientace žáků, jsou zajišťovány odpovídající akce (např. exkurze do firem, na úřad práce, do středních odborných škol mj. i v rámci podpory technického a přírodovědného vzdělávání). Žáci, jejich rodiče i učitelé jsou dostatečně informováni o vzdělávací nabídce a účinně je podpořeno rozhodování žáků o jejich profesní cestě.

V materiální oblasti dochází postupně k dovybavení učeben interaktivními tabulemi, v plánovaných etapách k obměně školního nábytku i učebních pomůcek. Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými od zřizovatele na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu, které jsou použity na pokrytí mzdových nákladů, zákonných odvodů a ostatních neinvestičních nákladů. Dalším příjmem školy je poplatek za pobyt v ŠD a stravné od žáků, prostředky z provozování doplňkové činnosti (stravování cizích strávníků, pronájem tělocvičny hřiště a tenisového kurtu). Účelové prostředky od zřizovatele škola získává na preventivní programy, sportovní a družební aktivity. Škole se daří zkvalitňovat podmínky pro vzdělávání také na základě aktivního zapojení do např. výzev v rámci operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* nebo grantových programů. Pro rozvíjení technických dovedností žáků byla výrazně dovybavena školní dílna (doplněno ruční náradí, zakoupena sada stavebnic Merkur, pořízeny stroje na přípravu materiálu aj.), proběhla obnova cvičné školní kuchyně na prvním stupni, žáci mají podle organizačních možností k dispozici 30 tabletů. Z investiční dotace byl pořízen konvektomat do školní kuchyně. Škola je zapojena do projektu *Vítr z hor*, který přispěje k dalšímu zlepšení materiálního vybavení. Pro zvýšení kvality jazykového vzdělávání absolvovali žáci jazykově poznávací pobyt v Anglii a Nizozemí. Pět žáků, kteří splnili daná kritéria obecně prospěšné společnosti *WOMEN FOR WOMEN*, obdrželo účelově určený finanční dar na obědy.

Škola se snaží vytvářet bezpečné prostředí pro vzdělávání. Pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví jsou stanovena a žáci jsou s nimi seznamováni. Vyučující poskytují žákům základní informace o bezpečném chování např. při cestě do školy, o mimořádných událostech. Ve spolupráci s odborníky jim pomáhají orientovat se v dopravní problematice.

Pro aktivity ŠD jsou vytvořeny prostorové i materiální podmínky, které umožňují efektivní realizaci ŠVP ŠD. Herny jsou různé velikosti, méně umožňují soukromí v různých herních zónách. Vychovatelé aktivně využívají i další zázemí školy, nejvíce zahradu a venkovní hřiště. Vybavení hračkami, hrami, sportovním náčiním i materiálem bylo přiměřené, doplňování probíhá s ohledem na finanční možnosti školy. Žádoucí je ale vzhledem k počtu účastníků jejich systematické zlepšování. K bezpečnosti odchodů žáků ze ŠD přispěla instalace videovrátného v každém oddělení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách na prvním stupni přispívala k aktivitě žáků příjemná pracovní atmosféra. Výrazně byla využívána frontální forma výuky a samostatná práce žáků doplňovaná vysvětlováním učiva. S didaktickou technikou, byla-li ve třídě, pracoval převážně učitel, její zapojení nebylo přirozenou součástí výuky. Vzdělávací cíl vycházel většinou z již osvojených znalostí, které ve výuce účelně rozvíjely dovednosti využitelné v praktickém životě.

V úvodní části vyučovacích hodin na prvním stupni byli žáci vždy seznámeni s probíraným tématem a činnostmi. Motivace žáků k daným činnostem byla uplatňována méně nebo vůbec. V průběhu hodiny učitelé poskytovali žákům krátkou zpětnou vazbu, která u nich posilovala vnitřní motivaci k dalšímu učení. Ve většině činností převažovala aktivita vyučujících, zvolené metody tak nepřispívaly k rozvoji komunikativních kompetencí žáků. Některé aktivity trvaly dlouho. Žáci dohodnutá pravidla chování sice dodržovali, ale při nezařazování aktivizujících prvků nebo jen málo četných změnách činností byla patrná jejich nesoustředěnost a únava. Pozitivně aktivizující vliv měla dílčí včasná pochvala, která žáky krátkodobě podněcovala k pozorné práci. Spíše ojediněle byla realizovaná kooperativní činnost ve dvojicích, schopnost vzájemné spolupráce tak byla rozvíjena minimálně.

Diferenciace učiva pro žáky se SVP nebo podle možností žáků nebyla zaznamenána. Příležitost ke zlepšení je i v zajištění názornosti výuky a v procvičování učební látky s vhodným využitím různých didaktických pomůcek, zvláště obrazových i textových materiálů. Zřetelné bylo začlenění a pokroky žáků, kteří se připravovali na vzdělávání v prvním ročníku v přípravné třídě, což příkladně přispělo k jejich rozvoji. V závěru hodiny někteří učitelé stručně shrnuli probírané učivo. Chybějící nebo neúčelné bylo zařazení sebehodnocení žáků. Pokud bylo realizováno, nevztahovalo se ke stanovenému vzdělávacímu cíli, bylo pouze výrokem zjišťujícím zájem žáků o výuku. Vzájemné hodnocení žáků, závěrečné shrnutí a zhodnocení hodin rovněž nebylo součástí výuky.

Kompetence k učení byla nejvíce rozvíjena v předmětech vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* (prvouka, přírodověda, vlastivěda). Důraz byl často kladen na mechanické osvojení a procvičení látky z učebnice, vedení žáků k řešení problémových situací bylo pozorováno méně často. Nabízející se prostor pro vlastní objevování nebo vyjádření žáky nebyl cíleně vytvářen. Pro lepší upevnění získaných poznatků z již proběhlé přírodovědné vycházky byla vhodně zařazena skupinová práce. Zejména mladší žáci prokazovali radost a zájem o učení. Zařazované různé činnosti v českém jazyce doplňovaly pestré aktivizující prvky (procvičení jemné motoriky, písnička, říkanka). Žádoucí pro zlepšování zhoršeného mluvního projevu žáků je systematické zařazování nenásilné kolektivní logopedické prevence, upevňování správného držení psacích potřeb a držení těla i v dalších ročnících. Převážně zdařilý průběh měla výuka anglického jazyka, kde učitelky průběžně žákům poskytovaly zpětnou vazbu a cíleně podporovaly jejich vzdělávací úspěch. Rozdílnou úroveň mělo vedení komunikace v cizím jazyce, což souviselo i s individuálním dalším vzděláváním vyučujících. Opakování ustálených otázek a odpovědí v anglickém jazyce vedlo i u žáků s rizikem neúspěchu k jistotě a sebevědomému vystupování. V matematice byla účelně věnována pozornost rozvoji obrazotvornosti a kombinačním možnostem s využitím školou vyrobených názorných pomůcek. Využívání nových trendů ve výuce matematiky mělo pozitivní vliv na rozvoj logického myšlení žáků. Propojování matematiky s jednoduchou anglickou slovní zásobou žáků bylo poměrně systematické a cílené. Při tělesné výchově žáci přistupovali ke cvičení zodpovědně, sami usilovali o optimální provádění cviků a o zlepšování svých dovedností. V několika částech byla organizace výuky časově nevyvážená a nebyla účelně využita postojová složka pro podporu integrace žáka, což bylo způsobeno menší zkušeností učitele bez požadované odborné kvalifikace.

Výuka ve sledovaných hodinách na druhém stupni byla učiteli plánovaná tak, aby v co největší míře naplnila hlavně znalostní vzdělávací cíle, méně i dovednostní, a to převážně frontální formou práce. Učitelé vyvíjeli snahu pro to, aby byli v co největší míře aktivní žáci, což se ne vždy při převažující frontální práci dařilo. Výuka českého jazyka a literatury, dějepisu a občanské výchovy měla rozdílnou úroveň. Přestože byla většinou dobře promyšlená z hlediska organizace jednotlivých činností, ne vždy se podařilo žáky dostatečně motivovat k aktivní práci. To bylo ovlivněno zpravidla menším využitím názorných učebních pomůcek, případně i didaktické techniky, která v řadě učeben, ve kterých výuka probíhala, nebyla učitelům k dispozici. Zařazování prvků aktivního učení (práce ve dvojicích či skupinách, řešení problémů) bylo častější, přesto v některých hodinách nebyly tyto prostředky využity efektivně. Pro naplňování cílů ve výuce cizích jazyků byly většinou voleny jako didaktické metody řízený rozhovor, práce s textem a samostatná práce. Učitelé komunikovali s žáky střídavě v cizím i mateřském jazyce. V několika málo případech účelně nechali žákům dostatek času na porozumění sdělení v cizím jazyce. Nácvik komunikačních dovedností formou rozhovoru byl do výuky zařazován sporadicky, žáci byli jen ojediněle vedeni k vyjadřování se v ucelených větách. Metodicky bohatší a přínosné se jevily hodiny ruského jazyka. Poskytovaná zpětná vazba ze strany pedagogů měla zpravidla podobu

stručných výroků hodnotících okamžité výkony žáků. Charakteristickým rysem výuky přírodovědných předmětů a matematiky byla značná převaha frontálního působení na žáky s dominantním postavením učitele. Z výukových metod ve většině navštívených hodin převládal zejména řízený rozhovor a práce s textem nebo výpočty, což znamenalo prokazatelně aktivní zapojení pouze několika jednotlivců. Žáci byli ukázněni, ale zvolené postupy společné práce je nedokázaly většinou výrazněji aktivizovat, diferenciaci výuky nebyla téměř zaznamenána. Pozitivem byla např. v hodinách fyziky názornost výuky, která byla zvýšena zařazením demonstračních ukázek, grafů, v chemii práce s tabulkami, přehledem učiva a vedením žáků k logickému uvažování. Účinné bylo využívání mezipředmětových souvislostí či aktualizace učiva. Učitelé vedli žáky k práci s chybou.

Nevyužité příležitosti byly zaznamenány v podpoře výuky prostřednictvím diferenciaci úkolů podle náročnosti a schopnosti žáků, často v jejich vedení k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení a nižším využitím zdrojů informací. Zpětnou vazbu poskytovali žákům učitelé hlavně sami (čímž urychlovali výuku a zvyšovali množství probraného nebo zopakovaného učiva), bez využití didaktických možností vrstevnického hodnocení ke zvýšení pozornosti a zapojení žáků. Občasné použití interaktivních tabulí (případně dataprojektorů) sloužilo převážně k prezentaci učiva a jeho doplnění např. obrázky nebo grafy, méně ke zvýšení efektivity (učitelé ve většině případů prováděli zápisy sami rukou na tabuli nebo učivo žákům diktovali). Pro závěrečné shrnutí, zopakování důležitých nových poznatků a zhodnocení většinou nezbýval prostor. Pokud bylo realizováno, tak zrychleně a často jen učitelem. Ojediněle se v závěru hodin objevilo shrnutí učiva, které zpravidla prováděli pouze učitelé s nastíněním plánu na hodinu následující. Také závěrečné zhodnocení práce třídy a pochvala spolupracujících žáků byly výjimkou. Mezi žáky a pedagogy ve většině vládla obvykle příjemná atmosféra založená na vzájemné důvěře a respektu.

Pro naplňování individuálních potřeb žáků se SVP byla účinná pomoc asistentek pedagoga formou přípravy pomůcek, dopomoci, navrácení pozornosti, dovysvětlení zadání úkolů, vedení po malých krocích podle zadání učitele. Ojediněle se objevila organizační pomoc ostatním žákům při potížích v rámci vyučovací hodiny. Doporučená pedagogická intervence probíhá ve stanoveném rozsahu v rámci konzultačních hodin učitelů.

Činnost ŠD vychází ze ŠVP ŠD, který účelně navazuje na vzdělávací oblasti ŠVP ZŠ. V průběhu byla zaznamenána připravená nabídka činností, která zohledňovala individuální zaměření a potřeby žáků. Vychovatelé vhodně kombinovali pobyt žáků v herně s pohybovými aktivitami venku. Vytvářeli pro žáky příležitosti k podpoře sociálního, osobnostního a občanského rozvoje. Vzdělávací aktivity byly přizpůsobeny tak, aby se na nich mohli bezprostředně podílet i účastníci se SVP. Denní skladbu činností doplňují různá soutěžní sportovní odpoledne, filmová představení, nebo celoroční práce s knihou *Čtete dětem a s dětmi* nebo tematické oslavy. Žáci mají možnost také navštěvovat pravidelné zájmové kroužky a nepovinné předměty.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování výsledků vzdělávání vedení školy ve spolupráci s předmětovými komisemi využívá obvyklý systém ověřování znalosti žáků vlastními běžnými evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce). Pravidelně také zařazuje externí komerčně nabízené testování. Výraznější systematické zpracování a využívání výstupů z této činnosti zaznamenáno nebylo, vyučující se s nimi seznamují individuálně, na předmětových komisích a poradách.

Ve školním roce 2016/2017 prospěla s vyznamenáním velká část žáků na prvním stupni (82 %). V prvním a druhém ročníku na prvním stupni prospěli s vyznamenáním téměř všichni žáci, což jim dalo možnost zažít pocit úspěchu a bylo pozitivní motivací pro další školní práci. Na druhém stupni byl počet žáků s vyznamenáním nižší (33 %). Počet žáků, kteří na konci školního roku 2016/2017 neprospěli, je jen nepatrný v poměru k celkovému počtu žáků školy (1,5 %). Systém práce s neprospívajícími žáky je ve škole nastaven, ale s ohledem na nízký počet neprospívajících žáků jej nebylo nutno v plné míře využít. Průměrný počet zameškaných hodin na jednoho žáka se proti zjištění minulé inspekční činnosti zvýšil (ze 71 na 83 hodin), stále však ještě odpovídá hodnotám srovnatelně velkých škol. Škola se dlouhodobě potýká s problémem vysokého počtu neomluvených hodin. Je to způsobeno především skutečností, že škola má ve spádovém obvodu značné množství žáků z velké sociálně vyloučené lokality ve městě. Výskyt neomluvených hodin (v některých případech velmi vysoký) se v minulém školním roce objevil v řadě tříd jak na druhém, tak i na prvním stupni (celkem 288 hodin za celý školní rok). Škola tuto záležitost řeší jak s konkrétními rodiči, tak rovněž ve spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), v některých případech využila i možnosti zpracovat individuální výchovný plán. Informace o průběhu vzdělávání získávají zákonní zástupci prostřednictvím žákovské knížky (listinná podoba) a současně pedagogové zaznamenávají klasifikaci v elektronické podobě. Další zjištění o prospěchu a chování vyučující předávají zákonným zástupcům při třídních schůzkách či osobních setkáních ve škole.

Žáci školy se zapojují do různých předmětových i sportovních soutěží a olympiád, ale především na úrovni školy (olympiády, soutěže v zeměpisu, dějepisu a chemii, Pythagoriáda, matematický a přírodovědný klokan atd.). Do okresních nebo vyšších kol se zapojují méně, výraznější úspěchy ve vyšších kolech v minulém školním roce žáci nezaznamenali. S ohledem na zaměření školy na cizí jazyky je účast ve školním i okresním kole olympiády v anglickém jazyce poměrně nízká.

Pro posilování čtenářství jsou důležité návštěvy knihovny a zapojování žáků do projektů např. *Čteme a píšeme s Agátou*, *Záložka do knihy*, *Cesta příběhů*. Kulturní rozhled posilují a rozšiřují divadelní představení. V rámci posilování rozvoje multikulturních a komunikativních dovedností a seznamování se s cizím jazykem organizovala škola v předchozím školním roce zájezd do Nizozemí a Anglie se studijním pobytem žáků ve školním prostředí. Škola se zapojila do výměnných pobytů s partnerskou školou ve Spišské Belé na Slovensku. V loňském školním roce proběhla návštěva slovenských žáků a pedagogů ve Vysokém Mýtě, v době inspekční činnosti probíhala reciproční návštěva na Slovensku.

Ke zdravému životnímu stylu a zařazení pohybových aktivit do osobního režimu vede škola žáky zejména prostřednictvím tělesné výchovy. Žáci se v rámci výuky zapojili do plnění pohybových aktivit *Odznaku všestrannosti* (90 procent žáků druhého stupně). Průběžně je vzdělávací proces doplňován dalšími nabízenými sportovními aktivitami (např. plavání, lyžařský či cyklistický kurz).

Ke správným stravovacím návykům přispívá i pokračování projektu *Ovoce a zelenina do škol* a *Mléko do škol*, v loňském školním roce akce *Vitamínový den*. Od nejnižších ročníků je do výuky včleněna environmentální výchova. Při dopravní výchově žáci využívají možnost absolvovat výcvik na dopravním hřišti místního autodromu. Podporu věnuje škola také posilování kompetence pracovní (využití disponibilních hodin), zapojuje se do projektu Pardubického kraje *TECHNOhrátky* zaměřeného na motivaci žáků k výběru technických oborů atd. Žáci se opakovaně zapojují do charitativních akcí. Pro podporu aktivity žáků byla v loňském školním roce organizována celoroční soutěž mezi třídami, která zahrnovala např.

účast a umístění žáků tříd v soutěžích, vystoupeních pro veřejnost, ve sběrových aktivitách, ale odrážela i kázeňská opatření jednotlivců.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Vyšší zapojení do projektů, zlepšení materiálních podmínek,
- zapojování se do výměnných pobytů žáků,
- navýšení počtu tříd i počtu žáků,
- neotevření přípravné třídy ve školním roce 2017/2018,
- doplnění studia specializovaných činností metodičky prevence na prvním stupni.

Silné stránky

- Zázemí pro první stupeň a výuku odborných předmětů na druhém stupni (např. pracovní činnosti),
- organizace spolupráce s mateřskými školami a promyšlený systém přípravy budoucích žáků prvních ročníků včetně zapojení žáků z přípravné třídy do vzdělávání,
- velmi dobré vedení kariérového poradenství.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Rezervy v plánování a systematickém vyhledávání příležitostí k rozvoji,
- nižší efektivnost kontrolní činnosti zaměřené na plnění osnov, vyhodnocování průběhu vzdělávání, vedení požadované dokumentace, využívání výsledků vzdělávání zjišťovaných školou jak vlastními nástroji, tak prostřednictvím komerčně nabízených externích testů,
- nízký podíl zařazování aktivizujících metod a forem práce (zejména na druhém stupni), nevyužívání vrstevnického hodnocení a sebehodnocení,
- ojedinělá diferenciací výuky s ohledem na vzdělávací možnosti jednotlivců,
- nesplnění vzdělávacího obsahu některých předmětech ŠVP ZŠ.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit jasný a konkrétní systém kontrolní činnosti, zkvalitnit hodnotící mechanismy a poskytovat pedagogům účinnou zpětnou vazbu o úrovni výuky,
- častěji zařazovat aktivizující metody a formy práce při výuce, vrstevnické hodnocení, uplatňovat vlastní hodnocení žáků, zvýšit názornost výuky, nastavit vhodný systém pro lepší využívání výsledků vzdělávání,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků mj. na aktivizující metody a formy práce, vrstevnické hodnocení žáků a sebehodnocení,
- zvážit rozdělení kumulovaných funkcí a specializovaných činností na další pracovníky,
- více zapojit do činnosti školy zákonné zástupce, žáky (žákovský parlament), účinněji zapojit metodické orgány a další partnery.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis správního řízení, čj. MSMT-5438/2016-2 ze dne 15. 4. 2016
2. Zřizovací listina, plné znění (změna názvu) ze dne 30. 12. 2015
3. Jmenovací dekret do funkce ředitelky Základní školy Vysoké Mýto, Jiráskova s účinností ode dne 1. 8. 2012
4. Koncepce rozvoje školy: 2017 – 2019; Plán činnosti na školní rok 2017/2018; Koncepce rozvoje školy na období 2012 až 2017
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Jazyky a sport*, verze platná ode dne 1. 9. 2016 s dodatkem platným od 1. 9. 2017; Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2016; Školní vzdělávací program pro školní družinu, s platností od 1. 9. 2016
6. Školní řád s platností od 1. 9. 2017; Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2016
7. Aktuálně platné rozvrhy hodin podle tříd a učitelů a rozvrhy hodin přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga
8. Školní matrika - třídní výkazy a dokumentace jednotlivých tříd vedená třídními učiteli, školní rok 2017/2018
9. Zápisy z jednání pedagogické rady – záznamy za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
10. Třídní knihy pro školní roky 2015/2016, 2016/2017 a 2017/2018; Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny a zápisní lístky, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
11. Přehled prospěchu jednotlivých tříd za první a druhé pololetí školního roku 2016/2017
12. Personální dokumentace (doklady o odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků k datu inspekční činnosti)
13. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví žáků
14. Inspekční zpráva čj. ČŠI-380/13-E ze dne 23. 5. 2013
15. Materiály k výchovnému a kariérovému poradenství; Školní preventivní program; Písemné záznamy metodiků prevence a výchovných poradců, školní rok 2017/2018
16. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami; Individuální vzdělávací plány na školní roky 2017/2018 a 2016/2017
17. Výroční zprávy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
18. Účetní evidence nákupu pomůcek pro žáky se SVP

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka, v. r.

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Mgr. Petra Chaloupková, v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová, v. r.

Mgr. Pavel Skokan, školní inspektor

Mgr. Pavel Skokan, v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, v. r.

V Pardubicích 14. 11. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Mirka Pátková, ředitelka školy

Mgr. Mirka Pátková, v. r.

Ve Vysokém Mýtě dne 20. 11. 2017